

**Методичні рекомендації
з оформлення
Списку використаної літератури за ДСТУ 8302:2015
«Інформація та документація. Бібліографічне посилання»
у наукових роботах**

ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. — Вид. офіц. — [Уведено вперше ; чинний від 2016-07-01]. — Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. — 17 с.

Цей стандарт є регламентуючим документом для оформлення бібліографічних посилань та бібліографічних списків посилань у наукових роботах.

ДСТУ 8302:2015 — стандарт правил складання бібліографічних посилань в Україні. Його широко використовують наукові фахові видання України, університети й видавництва. ДСТУ 8302:2015 (разом з низкою міжнародних стандартів, зокрема АРА, MLA) офіційно затверджений для оформлення списків використаних джерел у дисертаціях відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12.01.2017.

- У заголовку бібліографічного запису подають відомості про одного, двох чи трьох авторів, при цьому імена цих авторів у відомостях про відповідальність (за навкисною ризикою) не повторюють.

Ромовська З. В., Черняк Ю. В. Сімейне законодавство України : підручник. Харків : Основа, 2006. 93 с.

- Якщо осіб чи організацій, відповідальних за видання, чотири та більше, у відомостях про відповідальність (за навкисною ризикою («/»)) перелічують усіх або зазначають лише першого із додаванням скорочення [та ін.] або його еквівалента [et al.].

Навчальний проект / О. Гриценко [та ін.] ; упоряд. Ж. Сташко. Київ : Перше вересня, 2018. 108 с.

- Замість знака «крапка й тире» (« —»), який розділяє зони бібліографічного опису, у бібліографічному посиланні рекомендовано застосовувати знак «крапка».

Коренівський Д. Г. Ефект параметричного білого шуму в неперервних системах. Київ : Вища школа, 2006. 111 с.

- Дві навкисні ризики («/») можна замінювати крапкою, а назву виділяти шрифтом (*курсивом*).

Замість

Кольцова Я. І. Одержання пористих склокристалічних матеріалів з використанням паливного шлаку / Кольцова Я. І., Нікітін С. В. // Питання хімії та хімічної технології. — 2020. — № 1. — С. 33–38.

можемо написати

Кольцова Я. І., Нікітін С. В. Одержання пористих склокристалічних матеріалів з використанням паливного шлаку. *Питання хімії та хімічної технології*. 2020. № 1. С. 33–38.

- Після назви дозволено не зазначати загального позначення матеріалу — [Текст], [Електронний ресурс], [Ноти], [Карти] тощо.

Замість

Богомольний Б. Р. Медицина екстремальних ситуацій [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Б. Р. Богомольний, В. В. Кононенко. — Електрон. текст. дані. — Одеса : Одеський мед. ун-т, 2003. — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см. — Загол. з етикетки диску.

можемо написати

Богомольний Б. Р., Кононенко В. В. Медицина екстремальних ситуацій : навч. посіб. Одеса : Одеський мед. ун-т, 2003. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см.

- дозволено не наводити відомостей про серію та Міжнародний стандартний номер (ISBN, ISMN, ISSN);
- дозволено словосполучення «Режим доступу» або еквівалент іншою мовою замінити «URL»;

Зеркалов Д. В., Ткачук К. П., Ткачук К. К. Інженерна екологія. Проблеми, моніторинг, управління : монографія : електронне видання комбінованого використання на CD-ROM. Київ : Основа, 2011. URL: www.twirpx.com/file/864034/ (дата звернення: 16.10.2018).

- рекомендується застосовувати **DOI** замість електронної адреси.

Особливості складання бібліографічного посилання на електронний ресурс.

Можна:

- не подавати відомості про вид електронних даних чи програм
- замість слів «Режим доступу» (чи «Доступ») або їхнього еквівалента іншою мовою застосовувати аббревіатури URI чи URL
- замість електронної адреси цього ресурсу зазначати його ідентифікатор DOI
- не наводити відомостей про джерело назви («Назва з етикетки диска», «Назва з екрана» тощо)

Зразок оформлення літератури

Один автор

1. Коренівський Д. Г. Ефект параметричного білого шуму в неперервних системах. Київ : Вища школа, 2006. 111 с.

Два автори

2. Ромовська З. В., Черняк Ю. В. Сімейне законодавство України : підручник. Харків : Основа, 2006. 93 с.

Три автори

3. Козик В. В., Панкова Л. А., Даниленко Н. Б. Міжнародні економічні відносини. 3-тє вид., перероб. і допов. Київ : Знання-Прес, 2002. С. 245.

Чотири автори і більше

4. Вітвицький В. В., Кисляченко М. В., Рогач Ю. С., Сердюк М. М. Нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва : навч. посіб. Київ : Вища освіта, 2006. 278 с.

або

5. Referencing styles / G. R. Edwards [et al.]. Los Angeles : International Publishing, 2010. 280 p.

Навчальні посібники

6. Любар О. О. Історія української школи і педагогіки : навч. посіб. Київ, 2006. 447 с.

7. Гвоздєв О. В., Бондар Т. В., Карпенко О. Г. Механізація агропромислового комплексу : підручник : для студ. вищ. навч. закл. / за ред. Т. В. Бондара. Київ : Наукова думка, 2005. 157 с.

Довідник

8. Довідник безбар'єрності / упоряд. Т. Касьян. Харків : IST Publishing, 2022. 215 с.

9. Міхо О. І. Анімація в рекреації та туризмі : словник-довідник. Київ : Ліра-К, 2019. 224 с.

Перекладні видання

10. Вступ до алгоритмів = Introduction to Algorithms / Т. Г. Кормен [та ін.] ; наук. ред. А. Бандура ; пер. з англ.: О. Редчук [та ін.]. Київ : К. І. С., 2019. 1288 с.

Багатотомні видання

11. Бондаренко В. Г., Канівська І. П. Економіка, менеджмент : у 2 т. Т. 1. Економіка промисловості. Київ, 2006. 278 с.

або

12. Шишкін В. І. Судові системи країн світу : навч. посіб. : у 3 кн. Київ : Юрінком Інтер, 2001. Кн. 2. 336 с.

Методичні вказівки

13. Методичні вказівки та завдання до контрольних робіт з курсу "Бухгалтерський облік та прийняття рішень" : для студ. спец. 7.050106 "Облік і аудит" заочної форми навчання / уклад. Кузьменко Л. В. Харків : НТУ "ХПІ", 2009. 55 с.

Періодичні видання

14. Гранчак Т. В., Горовий В. А. Технологічне забезпечення гвинтових конвєсрив. *Вісник Національного технічного університету "ХПІ"*. Харків, 2008. Т. 1, вип. 2. С. 45–52.

Матеріали конференцій

15. Краєзнавство і учитель – 2014 : матеріали міжнар. наук. конф., м. Харків, 28 лют. 2014 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків : Колегіум, 2014. 142 с.

16. Святецька А. В. Діалектизми у повісті М. Коцюбинського "Тіні забутих предків" : семантико-стилістичний аспект. *Стратегії розвитку та пріоритетні завдання філологічних наук* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 19–20 жовт. 2018 р. Запоріжжя, 2018. С. 19–23.

Автореферати дисертацій

17. Новод І. Я. Моделювання макроекономічних показників : автореф. дис. ... канд. техн. наук : спец. 05.13.06. Харків, 2008. 20 с.

Нормативно-технічні документи

19. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила. [Чинний від 01.01.2014]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с.

20. Про щорічний Всеукраїнський конкурс "До чистих джерел" : Постанова КМ України № 51 від 24.01.2001 р. URL: <http://www.kpi.kharkov.ua/ua/> (дата звернення: 16.10.2018).

21. А. с. 1007970 Україна, МК НЗ В 25 J 15/00. Розмірний ланцюг налагоджування верстата з ЧПК / В. С. Коломієць, В. О. Кравченко (Україна). № 3360585/25-08 ; заявл. 23.11.2010 ; опубл. 30.03.2011, Бюл. № 12.

Електронні ресурси:

локального доступу

18. Богомольний Б. Р., Кононенко В. В. Медицина екстремальних ситуацій : навч. посіб. Одеса : Одеський мед. ун-т, 2003. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см.

віддаленого доступу

22. Зеркалов Д. В., Ткачук К. П., Ткачук К. К. Інженерна екологія. Проблеми, моніторинг, управління : монографія : електронне видання комбінованого використання на CD-ROM. Київ : Основа, 2011. URL: www.twirpx.com/file/864034/ (дата звернення: 16.10.2018).

Список відредаговано згідно ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. — Вид. офіц. — [Уведено вперше ; чинний від 2016-07-01]. — Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. — 17 с.

*Науково-технічна бібліотека НТУ «ХП»,
<http://library.kpi.kharkov.ua>*

*Центр публікаційної підтримки
http://library.kpi.kharkov.ua/uk/center_publishing_support_about*

2024 р.